

Abonamentele

Pentru Sibiiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiiu, strada Cisdădiei Nr. 3.

Se prenumeră și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază.

Cu 1-a Iulie v. 1887

se începe

Abonament nou

la

„Tribuna“.

Prețurile abonamentului sunt însem-
nate în capul foii.

Abonamentele se fac cu multă lesnire
atât în Monarhie cât și în România prin
mandate postale (*Posta-utalvány — Post-
Anweisung.*)

Se recomandă abonarea timpurie
pentru regulata expediție a foii.

Domnii abonenți sunt rugați a ne
comunica eventual pre lungă localitatea,
unde se află, și **posta ultimă**; ear'
domnii abonați vechi spre ușurare pot lipi
pe mandatul postal **adresa tipărită**
dela fașile, în cari li s'a trimis diarul
până acuma.

Administrațiunea diarului
„Tribuna“.

Sibiiu, 4 Iulie st. v.

Compatrioții maghiari mai au și în
diua de ați obiceiul de a numi timpul
dintre 1850 și 1860 „a *Bach-huszárok
korszaka*“ (epoca husarilor lui Bach). În
timpul acesta, spunea odată un compatriot
maghiar, s'a întâmplat, că un Sécuiu a
dus pe alt Sécuiu înaintea judecății, prins
fiind cel din urmă *in flagranti* cu șapte
pei de oaie, cu care adevă il păgubise pe
cela prin furt. Păgubașul propune înaintea
judecătorului casul, firesce în limba lui, în
limba maghiară. Atunci judecătorii, ca și
în diua de astăzi, nu sciau toți ba foarte
puțini limba poporului. Era adevă atunci
de vină absolutismul, care nu găsia per-
sonal destul pentru funcționari cunoscători
de limba poporului la administrațiunea ju-
stiției. Acum este de vină constituționa-
lismul parlamentar maghiar, căruia nu-i
trebuie personal cunoscător de limba po-
porului, fiindcă pretinde, ca poporul să
învețe limba funcționarilor. S'a întâmplat

dar', așa spunea compatriotul maghiar mai
departe, că judecătorul n'a înțeles ce 'i-a
propus Sécuiu păgubaș. Judecătorii aveau
și în timpurile acele servitori. Poporul îi
numia dl *Vasagter*, fiindcă judecătorul,
care nu scia ce dăce partea litigantă, se
adresa numai decât la servitor cu cuvîn-
tele: „*Was sagt er*“. (Ce dăce.) Și în ca-
sul cu peile s'a întâmplat așa. Însă fiindcă
și atunci, ca și astăzi, funcționarii căutau
ca servitorii se scie bine numai limba, care
o sciau bine și domniile sale, nici servi-
torul n'a știut de ce se tractează. Cu toate
aceste, ca să nu se lase el totuși mai pe
jos decât dl jude, 'i-a spus, că pricinașii
nu pot împărți peile.

Era și greu, negreșit, a împărți șapte
pei în două părți, fără de a scurta pe
unul de o pele, sau fără a sfășia una
din pei.

Judecătorul a creșut așa dară, că
se tratează de o judecată solomoniană, și
așa, fără să-și bată mult capul, ca un
alt Solomon, a dat hoțului patru și pă-
gubașului trei pei și 'i-a expedat pe ușă
afară.

Dacă s'a putut cumva întâmpla în
timpurile acele astfel de lucruri din cauza
nesciinței limbii poporului, începe cel pu-
țin scusa, că erau timpurile absolutistice.

Nu scim cu ce s'ar pute excusa
astăzi astfel de netoții, care scim că sunt
tot așa de posibile ca și atunci, pentru-că
astăzi e rîvna așa de mare de a nu sc
funcționarii altă limbă decât a „statului“,
adevă a naționalității maghiare, încât este
credință generală între funcționarii cei mai
mulți ungurești, că este o recomandățiune
deosebită a nu sc sau a nu voi a vorbi
altă limbă decât limba maghiară. Dovada
în privința aceasta a dat-o capul func-
ționarilor dela justiția din Lugoj, despre
care diarele ni-au raportat, că nici la în-
trebarea pusă de A. S. I. și R. Archi-
ducele Albrecht, fiindcă a fost pusă în
limba germană, n'a aflat de cuvință a
răspunde în limba întrebătorului.

Dacă dar' funcționari considerabili de
ai justiției își permit față cu unul dintre
cei dintău archiduci din Casa domnitoare,

la ocasiunea unei solemnități de întâmpina-
re a pași așa de necuviincios, ce vor
îndrăsnii aceiași cu nisce bieți de oameni
dela țeară?!

Consecuențele din desconsiderarea lim-
bilor locuitorilor nemaghiari, negreșit că
au să se întindă cu mult mai departe și
nu numai în privința formală. În astfel
de împregiurări epoca absolutismului apare
ca un paradis pre lungă epoca constitu-
ționalismului parlamentar maghiar din di-
lele noastre. În absolutism oamenii aveau
totuși sfială de conștiință, de responsa-
bilitatea înaintea autorităților superioare,
care culminau în persoana împăratului.

Astăzi, la umbra legilor și formelor
legale constituționale, funcționarii își per-
mit a dăce subalternilor: „*Kövessen el
mindent, csak hogy megbukjék.*“ În absolu-
tism se comiteau greșeli din nesciință;
în constituționalismul maghiar de astăzi
se comit greșeli poate din aceleași cauze,
deși posibilitate ar fi, ca aceleași cauze să
nu existe.

Epoca constituțională maghiară însă
este departe să se mulțumească cu atăta.
Sunt abia vre-o câteva diile de când la
scoalele confesionale elementare și secun-
dare de aici, dela Brașov și din alte părți
s'au făcut examenele. Cine a putut
asista la examenele aceste a observat, că
muncă zadarnică nu se risipe cu învățarea
limbei maghiare. Copiii mici învață vre-o
câteva cuvinte și frage, ca să le uite în-
dată, după-ce au părăsit scoala. Copiii
mari, cari nu se pregătesc pentru func-
țiuni publice în stat, se amăresc cu în-
vățarea ei numai ca să-și peardă timpul
cu dînsa, avînd convingerea, că în viață
n'au să tragă nici un folos după dînsa.

S'a amintit de atâtea-ori în coloanele
acestui diar, că limba maghiară este o limbă
incultă și nu are atracțiunea limbei ger-
mane, franceze, italiene, engleze etc. și că
în întinderea teritorială stă înapoia limbei
noastre române. Ori-ce om dară, care a
ajuns la ceva maturitate, dacă nu are lipsă
de dînsa ca funcționar public în stat, își
pune întrebarea, pentru-ce să-și peardă
timpul cu învățarea ei?

Mai vine și împregiurarea, că de
multe-ori se mai pune și în calea voca-
țiunii cuiva. Să te prindă mirarea, dacă
învățarea unei limbi, care îți pricinuesce
obstacole în ajungerea scopului propus, îți
stîrnesce și aversiune cătră dînsa?

Tinerii, care vor să se facă preoți,
învățători în sinul poporului român, care
vor să învețe medicină, tehnică, comerț,
fără de a reflecta, că au a deveni func-
ționari de stat, de sigur, că nu se vor en-
tusiasma de limba maghiară, dacă inspec-
tori și comisari regesci, plini de șovinism,
vin și, pentru-că n'au audiat din limba ma-
ghiară răspunsuri după plac, îi fac să-și
pearadă un an, o jumătate de an, sau fie
și trei sau două luni din viață.

Dacă ar mai trăi compatriotul, care
se indigna de procederea „husarilor lui
Bach“, ar pute lua cu sine în mormînt
mîngăierea, că husarii lui Tisza au în-
trecut pe aceia înmîit. Aceia făceau câte o
prostie din cauza necunoscinței limbii po-
porului, care pe urmă au învățat-o, erau
datori să o învețe; acestia, după-eum am
vădut și vedem, fac prostiile într'un mod
cu mult mai colosal și pretind, ca poporul
să învețe unica limbă, pe care o sciu func-
ționarii.

Dar' aceasta e o materie, despre care
s'ar pute scrie tomuri întregi, însă cu ane-
voie în ton serios.

Și să veți minune! cu toate aceste,
nici Românii, nici Germanii, nici Slavii
nu se înduplecă a admira superioritatea
maghiară în politică față cu „husarii lui
Bach.“ Din contră, perd și ilusiunile pu-
ține ce le avuseră de constituționalismul
maghiar și de libertatea și egalitatea ma-
ghiară!

Revistă politică.

Sibiiu, 4 Iulie st. v.

Nou alesul principe al Bulgariei,
prințul Ferdinand de Coburg ca
ieri avea să primească în castelul seu din
Ebenthal deputațiunea bulgară, pe care
marea Sobranie a fost delegat-o în scopul,
de a încunoscința solemn pe prințul
Ferdinand despre alegerea lui de principe
și de a-l invita să vină în Bulgaria pen-

Foiața „Tribunei“.

Doine și chiote din Ardeal.

Culese de

Petru Georgescu și Petru P. Baritiu, culegători-tipografi.

Asta-i lelea, care-o veți,
Care ne-a făcut scovergi;
De-am scoate-o și din minte
Să ne facă și plăcinte.

Frunză verde sămurastră,
M'a trimis maica de-acasă
Și gătită și frumoasă,
Ori mă joacă, ori mă lasă,
Ori mă mină ear' acasă.

Asta-i mândra mândrelor,
Țesătoarea pânzelor,
Țese-un cot și fuge 'n pod,
Țese-un lat și fuge 'n pat —
Și suduie pe bărbat.

Haida, mândro, să fugim
Pe din sus de țintirim,
Unde iarba nu-i călcată
Și gura nesărutată,
Că noi bine ne lovim
Și la ochi și la sprâncene,
Ca doi porumbași la pene.

Mândro, mândruța mea,
S'a vestit lumea de noi,
Că ne iubim amîndoi;
Lasă lumea să vorbească,
Numai mândra să-și trăiască.

De n'ar fi ochi și sprâncene,
N'ai face păcate grele;
Gura și buzuțele
Astea-mi scurtă diile.

Frunză verde de pe baltă,
Bine-am trăit mai odată,
Dar' s'o 'ntors frunza pe tîu
De-am ajuns din bine rău.

Fă-mă, Doamne, ce me-i face,
Fă-mă, Doamne, lut pămînt,
Nu-mi da omul cel urît,
Că omul cel urîcios
Și diua e 'ntunecos,
Intră 'n casă 'ntunecează,
Ese-afară innorează.
Dar' de omul, care-ți place
Și noaptea lumină-ți face,
Intră 'n casă luminează,
Ese-afară 'nseninează.

Cîntă-ți, neico, cînteca
Până ești la maică-ta,

Că, dacă te-i mărita,
Vei cânta, nu-i cuteza.

Până eram tinerică,
Sburam ca o păsărică,
Dar' de când m'am măritat
El pe mine m'apucat;
Și în lanțuri m'a legat
Nimăru nu m'a lăsat,
Și n'am ajuns nici un bine,
Oh! vai, sêrmana de mine.

Cuprinsu-i cerul de nor,
Suflețelul meu de dor;
Cuprinsu-i cerul de stele,
Suflețelul meu de jele.

Fă-mă, Doamne, ce me-i face,
Fă-mă struț de busuioc,
Să mă puie badea 'n clop
Și să mă ducă la joc;
Fă-mă fir de tîmăiță
Să mă iee cel bădiță
Să mă lege cu șinor,
Să-mi mai treacă de-al lui dor.

Săracă inima mea
Mult înnoată 'n voie rea,
Și diua, cât și noaptea
Și 'n toată bună vremea;

Sărac suflețelul meu,
Mult înnoată 'n năcaz greu,
Nu sci nime numai eu.

De-aș muri, să mor acū,
Alături cu mândru,
De-aș muri, să mor de seară,
Cu capul la mândra 'n poală,
De-aș muri, când aș muri,
Nimic nu 'mi-aș bănuî,
Să sciu numai c'am murit
Pentru cine 'l-am iubit.

N'am fost cu mândra de-aseară,
Pare-mi c'a trecut o vară;
N'am fost cu mândra de ieri,
Pare-mi c'au trecut trei veri.

Ce-i mai rea ca ureala?
Ba deu mai rea-i dragostea,
De urît te poți ascunde,
Dar' de dragoste n'ai unde,
Că ori unde te-ai ascunde
Tot la inimă te junghie.

Trandafir crescut în bae,
Însoară-te, Nicolae,
Că-ți stă bine cu nevastă,
Ca trandafirul-n fereastră;
Sufă vîntul, cade jos,
Umple casa de miros.

tru ocuparea tronului. „Neue Fr. Presse“ primesce în această privință din Ebenthal următoarea telegramă cu data de 14 l. c. n.:

„Primirea solemnă a deputațiunii bulgare se va întâmpla mâine la 1 oară în Stillfried, unde căpitanul Dobner, în calitate de adjutant al prințului de Coburg, și consilierul de curte Fleischmann vor eși în calea deputațiunii și vor conduce-o în castelul ce zace în mijlocul unui parc mic. Castelul e de simplitate prietenoasă, dar afară de asta nu oferă nimic mai însemnat. În așa numita sală de marmură se va petrece solemnitatea comunicării alegerii prințului de principe al Bulgariei. După acest act ceremonial se va ține un banchet, la care, afară de membrii deputațiunii și afară de prințul Coburg, nu va participa nimeni. Dintre rudeniile prințului nu este nimeni de față. Prințul însuși trăsece foarte retras pentru afacerile sale și de prezent nu primesce pe nimeni.

„Eu am cerut dela prințul deslușiri directe despre faima ce s'a ivit astăzi, că adevărat el, în urma sfatului familiei sale, are de gând să refuze alegerea, și primii prin consilierul de curte Fleischmann în numele prințului împuternicirea, de a desmînți în modul cel mai categoric această scire, care nu e altceva, decât o scornitură simplă. Mi-s'a dat totodată cea mai hotărîtă asigurare, că momentan cestiunea principelui din Bulgaria nu este rezolvată prin puteri, dar prințul sperează, că prin nota turcească cestiunea va merge spre o soluțiune grabnică. După-cum se pare, atitudinea Germaniei față cu cestiunea recunoașterii alegerii oferă încă oarecare îngrijiri. Și astfel prințul numai atunci se va hotărî a călători, după-ce se va fi învins și această greutate.“

Cât privește nota turcească deja signalizată, cercurile diplomatice încă n'au cunoscută despre ea și sînt de părere, că Poarta prin o astfel de notă nici nu-și va expune numai decât în mod meritoric vederile sale, ci se crede, că ea va întreba mai nainte puterile signatare despre atitudinea ce o iau ele față cu alegerea prințului de Coburg de principe al Bulgariei. Și până acum există cele mai hotărîte semne, că Rusia nu-și va da consimțământul la alegerea aceasta și că Franția se va alătura votului rusesc. Atitudinea Germaniei e încă tot dubioasă, în vreme-ce celelalte puteri, între care și Austro-Ungharia, nu vor face nici o obiecțiune în contra alegerii prințului de Coburg, se înțelege, sub condiția, că toate celelalte puteri vor aproba alegerea.

Cele mai nouă foi rusesci sînt relativ mai moderate în ceea-ce privește noua față a crizei bulgare. De însemnat sînt numai unele observări ale ziarului „Petersburgskia Vedomosti“, care, îndrumând la pronunțamentul ofensator al „Journalului de St. Petersburg“ asupra alegerii prințului bulgar, e de părere, că vederile Rusiei în această afacere sînt deja cunoscute, și acum vine rîndul la Berlin. De altmintearea foia aceasta nu împărtășește vederile ce domnesc în multe cercuri, că Berlinul va fi în această privință de acord cu punctul de plecare rusesc.

„Norddeutsche Allgemeine Zeitung“ se ocupă cu declararea ziaru-

lui „Coburger Zeitung“, că prințul Ferdinand de Coburg ar avea trebuință de consimțământul ducelui de Coburg și al împăratului german, spre a pute accepta tronul bulgar. Organul principelui de Bismarck dice: Cestiunea primă se va hotărî pe baza legii familiare coburgiane, pe care el nu o cunoaște; din constituția imperului însă nu a aflat nici n'a putut înțelege, ce are de a face împăratul german cu întreaga afacerea aceasta. Împăratul german are aci să coopereze singur numai ca signatar al tratatului de Berlin.

„Svoboda“ din Sofia, sub data de 27 Iunie v., cu privire la noul principe al Bulgariei scrie următoarele:

„Nu ne îndoiim, că principele nu va întârzia să-și iee locul, pentru a fi în capul demnului popor bulgar, care cu atîta bravură a luptat pentru a-și păstra libertatea și independența, și care a respins candidatura unui principe nedemn, propus spre umilirea coroanei bulgare. Națiunea bulgară a ales un principe, despre care e sigură, că va fi demn urmaș al valorosului principe Alexandru I, capabil de a-și iubi poporul, de a se identifica cu interesele lui și de a lucra pentru realizarea idealului națiunii. În persoana predecesorului său, Alteța Sa principele Coburg are un deservit model de suveran, care își iubesc poporul. Serviciile ce principele Alexandru a făcut în ultimele timpuri, au însemnat calea, pe care va trebui să o urmeze noul suveran pentru a-și atrage simpatiile națiunii.

„În lupta ce a trebuit să susțină timp de un an de zile, națiunea bulgară și-a arătat tendințele și aspirațiunile, și anume: consolidarea neamului și libertății Bulgariei, progresul și dezvoltarea internă, respect pentru idealul națiunii. Această țintă trebuie să o urmărească și noul principe. Dorim, ca Alteța Sa principele Ferdinand să pună cu un moment mai curînd piciorul pe pămîntul Bulgariei, pentru-ca, cu concursul poporului său, să înceapă a da prin prezența-i consfințirea unei stări de lucruri normale.

„Principe! Națiunea îți pregătește lauri! De departe, zărindu-Te, bravul și muncitorul popor bulgar va vărsa lacrimi de bucurie. Grăbește-Te să culegi entuziasmul și binecuvîntările națiunii pentru o lungă și glorioasă Domnie!

„Trăiască noul ales al Bulgariei! Trăiască Alteța Sa principele Ferdinand de Coburg!“

„În această seară, că refugiații bulgari s'au apucat din nou de lucrarea lor de subminare. După o împărțire din Bucuresci, acolo au sosit sciri, conform cărora la ambasadorul rusesc dl de Hitrovo ce petrecuse în Odessa, s'a ținut la 11 Iulie n. seara o adunare a conducătorilor emigranților bulgari ce se află în Odessa. Dl Hitrovo pleacă încă în aceeași seară la Bucuresci. Aici refugiații bulgari ce s'au reintors desvoaltă o activitate febrilă, care probabil a dat privilegiu la faimele ce s'au răspîdit zilele aceste în Sofia, că anume emigranții împreună cu bandele munteneșene ce stau în simbria lor plănuesc o năvălire în Bulgaria. Aceste sciri încă nu s'au adevărit, și guvernul bulgar s'a provădit deja prin măsuri corespunzătoare în contra ori-cărei surprinderi.

E timpul suprem, ca acum să se decidă într'un mod oare-care și soarta convenției egiptene. Negociantul Angliei Sir Drummond-Wolff a fost avisat din partea guvernului său, ca să părăsească Constantinopolul încă Vineria trecută. Când ceru însă audiența de adio ce o prescrie eticheta, primii din palat răspunsul, că din cauza afacerilor urgente ce-î răpesc tot timpul, Sultanul nu-î poate da audiența cerută înainte de Vineri în 15 l. c. n. Sir Drummond-Wolff replică, că instrucțiunile sale nu-î permit să aștepte atîta vreme. După aceste Poarta, prin mijlocirea lui Rustem-Pașa, se adresă către lordul Salisbury, ca să permită negociantului Angliei a mai rămîne vre-o câteva zile în Constantinopol. Lordul Salisbury nu putu denega cererea și astfel ca ieri avea Sir Drummond-Wolff ocaziune de a-și lua oficial rămas bun dela Sultanul și de a auzi motivele ori pretextele, care se vor aduce pentru refuzarea ratificării.

Despre rezultatul acestei audiențe încă nu se știe nimic.

Mutatis mutandis...

Aflăm în „Pester Lloyd“ următoarea caracterizare a poporului bulgar, pe care o reproducem ca dovadă, că compatrioții nostri maghiari știu să judece foarte bine asupra popoarelor, care nu stau sub înțeleapta lor stăpînire. Căci „mutatis mutandis“ se potrivește de minune și la noi povestea cu „poporul dela țeară și inteligența“, deși nici pe departe nu ne putem compara cu Bulgarii nici cuantitativ, nici calitativ în ceea-ce privește „inteligența“ noastră.

Înainte de toate, dice „Pester Lloyd“, trebuie să observăm, că clasificarea poporului bulgar, cu predilecțiune usitată în Rusia, în două clase cu deservire deosebite una de alta, clasa țeranilor și clasa cărturarilor — este cu totul arbitrară și nevalidă. Rusia a luat refugiu la această clasificare, pentru-ca să apară îndreptățit rolul de protector asupra Bulgariei și pentru-ca să se creadă, că din partea țeranilor nu este teamă, că va veni desmînțirea, ce a venit din partea Bulgarilor, cari știu scrie și citi. Căci deși știu cercurile competente din Petersburg, cum stă treaba cu mult pomenitul și mult lăudatul dor al Bulgarilor, ca să se reîntoarcă regimentul rusesc în țeara lor, acelea cercuri totuși cred a pute conta sigur, că bunul, blîndul și pacientul popor bulgar va primi preponderanța rusească cu aceeași abnegațiune stioacă, cu care ar primi ori-și-ce altă formă de guvernare. Ipoteza aceasta din urmă suferă de greșeala fundamentală, că împărțirea arbitrară a poporului bulgar în două clase este eronată și necorespunzătoare adevărului. Deși există și în Bulgaria, ca în toate statele europene, oameni culți, mai puțin culți și cu deservire inculți, totuși este necorespunzător a trage o linie de demarcațiune prea aspră între vederile proprii uneia sau alteia din aceste clase. În Bulgaria obiceiurile materiale, intelectuale și sociale ale vieții nu sînt atît de diferite, încât să poată deosebi prea tare clasele de sus de masa poporului. Drept aceea pornirile instruc-

tive ale caracterului poporal nu sînt atît de diferite, ca la alte popoare. Cel mult acele porniri sînt mai marcate, mai clare și mai conșcii la straturile mai cultivate ale poporului. Până acum Bulgarii au fost chiar împedecați de împregiurări, ca oare-care fracțiune a poporului lor, fie chiar și numai prin modul ei de viață să se poată deosebi de masa cea mare a poporului. Pe timpul domniei turcesci conceptul „raia“ a exclus ori-ce deosebire de interese la naționalitățile subjugate. Scurta vreme a erei independenței naționale, foarte puțin a putut schimba în starea de până acum a lucrurilor. Cine în Bulgaria nu este singur plugar, își trage originea de regulă imediat sau cel mult în generațiunea a doua dela un plugar, sau cel mult dela cutare neguțător mic din cutare oraș mic. Clasa din urmă nici în obiceiuri, nici în modul de viață nu se deosebește în mod esențial de populațiunea rurală și nici nu îi vine în minte să privească la țărani ca la nisce ființe subordonate. Chiar și clasa funcționarilor, acum destul de numeroasă, are numai în casuri excepționale puțină educațiune intelectuală și de aceea acele obiceiuri se ved și la locuitorii orașelor ca și la țărani, ear' Europeanul din țările vestice se simte plăcut surprins, când întâlnește câte una din puținele persoane, cari și-au făcut educațiunea în străinătate.

Drept aceea este nefondată și aserțiunea, că inteligența bulgară este singura parte energetică și politică activă a populațiunii. Dacă așa ar fi, puterilor țilei sigur mai bine le-ar veni la socoteală să se bazeze pe *vis inertiae* a maselor poporului. Poporul însă documentează un viu interes față cu direcțiunea, în care destinele sale au să fie conduse și abia vom greși, dacă susținem, că populațiunea rurală stăruie mai mult pentru o soluțiune cât de grabnică, decât inteligența, căci starea actuală a lucrurilor pe cea din urmă mai mult o amenință decât pe cea din urmă.

Educația politică.

Cetăm în „Telegraphul“ din București:

Aproape nici un popor n'a făcut mai multă experiență politică decât Franția; în timp de un veac, poporul francez a trecut prin cele mai teribile frământări și la intervale scurte a experimentat autoritarismul și republica, putînd astfel să tragă mari foloase din punctul de vedere al educațiunii sale politice. Afară de aceasta sînt 16 ani de cînd Francezii își exercită suveranitatea prin sufragiu universal.

Cu toate acestea poporul francez e tot copil politicesc. E destul o mică împregiurare, pentru-ca fondul sentimental și naiv al conștiinței publice să isbucnească și să arete, că poporul francez de acum e tot acela, pe care Napoleon I. îl arunca pradă gloanțelor și-l troienia în stepele Rusiei.

Lucrul s'a putut vedea foarte bine zilele aceste cu privilegiul plecării din Paris a generalului Boulanger. Mii de oameni s'au dus la gară și aproape n'au înăbușit pe general cu dragostea lor, ridicându-l mai presus de toate.

Cînd cetesce cineva dările de seamă ale ziarelor parisiane despre această manifestațiune,

Somnambulism.

Dl Mesnet a făcut la Academia de medicină din Paris o comunicare foarte importantă asupra problemei psihice a duplicării personalității omenesci. El face istoria unui individ arestat pentru furt, și care individ a fost trimis spre observare la spitalul „Hôtel Dieu“.

Furtul a fost comis în nisce condițiuni așa de bizare, încât cercetarea medicală a individului a părut indispensabilă. Acel individ începuse să fure lucrurile, cari se aflau în fața unui magazin de mobile, luînd unul câte unul din acele lucruri expuse pe troțuar, fără a se preocupa de trecători. Acest hoț curios a fost arestat îndată; întrebat asupra furtului, răspunde, că nu e hoț și că nu știe nimica din câte i-se spun.

Studiîndu-se trecutul acelui individ, s'a constatat, că la vârsta de 15 ani a avut atacuri de nervi, cari s'au repetat în mai multe rînduri în curs de vre-o trei luni. În urma acestor atacuri, individul a devenit foarte nervos, impresionabil, se supăra și se bucura fără nici un motiv. Cele dintîi turburări în timpul somnului consistau în vorbe fără nici o legătură; în urmă apărură accesele de somnambulism nocturn.

În luna lui Ianuarie 1886, accesele se prelungeau, se produc și ziua ca și noaptea. Individul adoarme stînd la masă, ori în picioare,

sau mergînd, în sfîrșit ori-unde se afla. E dat afară din atelier, pentru-ca doarme cu lucrul în mînă.

În urmă el pleacă din Paris, se duce la Lille, apoi se întoarce earăși la Paris. Întorcîndu-se la Paris, își închipuia, că e un vestit musicant, mai tîrziu, că e un chirurg vestit și se și îmbracă în uniformă de medic militar.

Starea sănătății i-se agravează din ce în ce; într-o zi a fost găsit dormind pe stradă, dus acasă nu s'a mai trezit, a stat în acea stare de somnolență vre-o 16 zile. În această din urmă stare a comis furtul, de care e acusat.

Accesele de somnambulism spontaneu au fost constatate cu ușurință la spital. În timpul acestor accese umbla în toate părțile ca și o persoană sănătoasă, făcea o mulțime de lucruri prin casă; câte odată ia scaunele din salonul bolnavilor, le așează în formă de semi-cerc și ținînd un baston în mînă conduce o orchestră închipuită; altă-dată dominat de ideea, că e acusat de furt, încearcă să se sinucidă. Într-o noapte se scoală din pat, încearcă să deschidă fereastra și să se arunce jos, neputînd deschide fereastra, se întoarce spre pat, ia o funie, o leagă de gît și voiesce să se spînzure. Oprit de infermieră, voi să o ucidă cu un cuțit.

Accesele de somnambulism se sfîrșesc prin o crîșă convulsivă însoțită de plîsete și suspinuri; la opt oare dimineața bolnavul se trezește, nesciind nimica ce s'a întîmplat noaptea.

Cînd se trezește din somn, anestezia e completă, gustul și auzul sînt abolite.

Dl Mesnet încerca să provoace un acces de somnambulism uitîndu-se drept în ochii lui. Efectul e imediat. Bolnavul ipnotizat nu părăsește privirile doctorului, e ca și sub influența lui, n'are voință, nu aude decât vorbele lui, răspunde cu o voce monotonă și cu mono-silabe; ori-ce idee îi sugerează doctorul, pentru el devine o realitate.

— Veți această pasere pe părete? — Îi iese doctorul. — Prinde-o.

Bolnavul se aruncă în acea parte, ridică brațul în sus și o prinde.

— Cîntă? o auzi cîntînd?

— Da.

— Cîntă și d-ta ca ea!

Bolnavul începe să șuere încet.

Deodată doctorul îi dice:

— Trece un mort!

Figura bolnavului se posomoresce, suspină, plînge.

— Uite o nuntă, cât de veseli sînt, cum joacă!

Deodată bolnavul se schimbă la față, ride și începe să joace.

În urmă e trezit; bolnavul nu-și aduce aminte ce s'a petrecut în somn.

E adormit din nou; atunci își aduce aminte de toate: vede paserea sburînd, înmormîntarea, nunta.

Cestiunea principală e de a ști, e apt sugestiunilor post-iptotice? Un ordin dat în timpul somnului, va fi executat a doua zi cînd va fi treaz?

Mesnet adoarme pe bolnav, îi dice, arătîndu-i lanțul cîasului unui intern: „Măne după vizită se iei lanțul domnului, se-l pui în bozunar și se pleci; ai înțeles?“

Doctorul fu nevoit să repete acest ordin; în sfîrșit bolnavul răspunde: da!

A doua zi se observă, că bolnavul se amestecă prin internii spitalului și se apropie de internul căruia i-se iese se-î fure lanțul dela cîas.

După vizită bolnavul se opri și se uită la lanțul cîasului internului.

Uitîndu-se fix la lanț, se ipnotisă; figura lui se turbură și încep să tremure.

Făcî un pas înainte și întinse de mai multe ori mîna spre lanț; făcînd o mișcare repede, luă lanțul, îl puse în bozunar și apucă spre ușă.

Prins, doctorul Mesnet îi spuse: ai furat lanțul! luîndu-i lanțul din bozunar. Bolnavul negă, spunînd că nu e hoț.

În urmă bolnavul fu cuprins de o crîșă nervoasă violentă.

rămâne încremenit de nebuliile copilăresci ale manifestanților. Și nu se poate dice, că „idea” electrișă pe oameni; nu. Idea a dispărut, pentru a nu rămâne decât omul.

Dovadă despre aceasta ni-o dau și diarele „la Justice” și „le Radical”, cari numai de oportunitate nu pot fi acuzate, cari sunt prietene cu generalul Boulanger, și cari cu toate acestea mustră aspru pe manifestanți.

Vrea să dică astăzi, după atâta experiență, poporul francez e încă capabil să aduleze oameni. Fapt trist întru toate.

Și faptul acesta are însemnătate pentru toată lumea.

În genere se fac progrese destul de mari; instrucțiunea se răspândește și împreună cu ea spațiu politică a masselor nu se fac mai de loc progrese. Aceasta în fiecare țară.

Din ce pricină?

Din pricină, că nimeni nu se gândește să dea cetățenilor instrucția civică; din pricină, că oamenii politici nu-și dau bine seama de misiunea ce au de a face educațiunea masselor.

Astfel neglijat, poporul poate să treacă prin toate experiențele fără a trage nici cel mai mic învățământ. Ieri, poporul francez se închina unui Napoleon I; azi el se aruncă la picioarele lui Boulanger; mâine va veni poate rândul lui Victor Napoleon: totdeauna un om, nici odată o idee.

Poate că republicanii serioși din Franța se vor gândi de aci înainte serios la educațiunea poporului; oamenii politici din toate părțile, și în special liberalii democrați, ar trebui să facă același lucru.

Poporul nu se va mai închina la oameni numai atunci, când va avea o serioasă educațiune politică.

Cronică.

O întâlnire a Monarhului nostru cu împăratul Germaniei. Diarele vieneze spun, că în anul acesta va avea de sigur loc o întâlnire a Monarhului nostru cu împăratul Germaniei. Locul întâlnirii va fi Gastein-ul, ear' timpul se va stabili mai târziu, când se vor fi făcut și dispozițiunile de călătorie ale Monarhului nostru.

Exerciții de tir. Exercițiile de tir ale artileriei s'au început azi dimineață la 6 oare pe șesul dela Poplaca, și țin, cu puține întreruperi, până în 14 Septembrie. Pentru evitarea accidentelor, locul de tir e provădit cu un cordon de sentinele în fiecare 6 oare — 12 oare, în care timp nu e permis a se folosi șoseaua ce duce la Poplaca.

Scorbut. În închisoarea din Alba-Iulia grassează scorbutul. Douăzeci de arestanți au fost atacați de această boală grozavă, ear' ceilalți au fost cu toții transportați în alte închisori.

Difteria grassează în măsură mare în comuna Bretea-Românească din comitatul Hunedoarei.

Un milionar fără veste. În Beciche-recul-mare trăese un biet diler, cu numele André Thierry, al cărui moș venise pe la începutul secolului present din Franța în Bănat. Înainte de asta cu 19 ani muri în Paris un unchiu al său, cu numele Ivan Thierry, care lăsa după sine o avere de 18 milioane franci, fără moștenitori și fără testament. De 19 ani căută autoritățile franceze după clironomul acestei averi, însă fără rezultat, căci în Franța nu mai trăiesc nici o rudă a răposatului milionar. Din întâmplare a aflat acum Thierry din Beciche-recul-mare despre starea lucrului și având documente valabile despre originea sa, a călătorit cu un avocat la Paris, ca să-și valideze dreptul de ereditate asupra averii unchiului său.

Defraudatiune. La cassa orfanală a orașului Erlau s'a instituit o comisiune, care a examinat starea casei și și-a publicat acum rezultatul lucrării sale. Suma care lipsește din casă se urcă la cifra de 58.500 fl. v. a. Defraudantul principal este totuși orașenesc Lörinczfy, care însă a fugit de câteva luni din oraș, fără a se ști unde se află. Ceilalți vinovați s'au pus sub cercetare disciplinară. La toate acestea poartă vina principală indolența și neglijența primarului Tavaszy, care încă a fost suspendat.

Oficieri italieni. Oficierii și frecuanții școlii de război italiene, care fac o călătorie de instrucțiune în străinătate, vor cerceta în decursul lui Iulie și unele garnisoane ale monarhiei noastre. În urma acesteia ministrul de război a avisat pe respectivele autorități militare, a-și întîmpina pe aceia pretutindenea cu prevenire și a satisface, pe cât se poate, dorințelor lor, încât vor admite interesele serviciului.

Principele Frideric de Hohenzollern, fratele regelui României, a părăsit Bucureștii întorcându-se în Germania.

DI M. Cogălniceanu a plecat în străinătate, spre a se supune din nou unei operații medicale.

Alianța israelită pentru incendiații din Botoșani. Cetim în „România Liberă”, că alianța universală israelită a trimis din Paris 50.000 franci pentru ajutorarea victimelor focului din Botoșani. Doctorul Beck va pleca în localitate, pentru-ca împreună cu comitetul să procedă la distribuirea acestor bani. Se știe, că cele mai multe victime sînt Ovrei.

Onorarul doctorului Mackenzie. Pentru călătoria sa la Berlin, unde a căutat pe principele de coroană german în morbul seu de gît, medicul englez Dr. Mackenzie a pretins un onorar de 2500 guinee, sau în valută germană 52.000 mărci imperiale.

Cas de moarte. Alfred Krupp, renumitul fabricant de tunuri din Essen, a murit în 14 Iulie n. seara.

Holera. După-cum se telegrafează din Triest, scrisorile sosite din Catania sînt mai favorabile. Holera nu s'a extins mai departe și casurile de îmbolnăvire s'au împușinat. După-cum rezultă din datele oficiale, în primele zile ale lunii Iulie au murit de holeră în Catania 215 persoane.

Măsuri profilactice. Din cauza holerii, care a erupt în Catania, Rosello și alte localități din Sicilia, autoritățile marine din Fiume și Triest au dispus, ca vasele, care vin din Sicilia în porturile austro-ungare, să fie supuse unei stricte observațiuni medicale de 5 zile.

Bibliografie. „Meseriașul român”. Foaie pentru învățătură și petrecere, întocmită pentru meseriași și toți iubitorii de meserii. Ese la 1 și la 15 a fiecărei luni. Brașov, 1/13 Iulie 1887. Anul II. Nr. 13. Sumar: Cassele de păstrare. — Materiile brute folosite în industrie. Despre lemne. — Picioși și uriași, studiu asupra variațiilor staturii omenești (urmăre). — Felurile pentru meseriași. — Diverse. — Sciri economice și industriale. — Exponițiunea din Craiova a cooperativelor române din țară. — Multe și mărunt. — Legenda dela sfîntirea bisericii Curtea-Argeș, închinată Maiestăților Lor Regelui Carol I și Reginei Elisabeta, de V. Alexandri. — Anecdote. — Tîrgurile dela 1—15 Iulie 1887.

Veniturile și cheltuielile României comparate cu ale altor state.

„Economia Națională” din București scrie:

Învățăm ori-și-când se fac cercetări comparative între țara noastră și alte state. Este adevărat, că comparațiunile, mai cu seamă în materie de finance, trebuiesc făcute cu mare băgare de seamă, pentru-ca să ne fie de vre-un folos, căci comparăm numai dela a compara, cădem în erori de bună voie.

De rîndul acesta ne vom folosi de cifrele cuprinse în studiile înfățișate la cel din urmă congres internațional de statistică de către dl Cerboni, directorul general al comptabilității regatului Italiei, pentru a compara veniturile și cheltuielile României cu ale celor șapte state principale din Europa. Această lucrare ni se pare foarte utilă, căci este bine ca cu toții să ne dăm seama de starea financelor noastre publice, de modul cum se întreprind veniturile, de sarcinile ce se impun contribuabililor. Aceasta servește nu numai pentru a ne convinge despre cum stă țara noastră alături cu celelalte state, dar' și pentru a pute judeca, cu cât se poate mai multă nepărtinire, sistemul nostru financiar.

În 1886, veniturile principalelor state europene în raport cu populațiunea, erau în lei următoarele:

State	Poporațiune	Venit. pentr. un locuit.
Germania . . .	46.884,926	2.383,057,628 50.87
Englittera . . .	37.064,052	2.326,471,601 62.77
Austro-Ungaria . . .	39.407,041	1.900,344,883 48.22
Spania . . .	17.268,590	836,166,365 48.42
Francia . . .	38.138,545	3.211,745,532 78.96
Italia . . .	29.699,785	1.409,097,019 47.44
Rusia . . .	103.912,640	3.062,839,473 29.45
România . . .	5.300,000	138.237,605 26.07

Aruncându-ne privirea asupra acestor cifre, vedem că dintre toate statele cele mai ale Europei, Francia are bugetul cel mai mare. S'ar părea, că este Rusia, însă nu trebuiesc uitat, că imperul Nordului este de patruzeci de ori mai mare decât Francia și populațiunea sa întreit de mare.

Comparând pe România cu aceste țări, vedem că în raport cu populațiunea este cea mai puțin impusă. Alături cu Belgia, care este o țară mică, însă avută, tot România este cu mult mai puțin impusă. În adevăr, populațiunea Belgiei în 1885 era de 5.520,000 lei, prin urmare 59 lei de fiecare locuitor.

În același an 1886, cheltuielile statelor citate mai sus au fost următoarele:

State	Poporațiune	Chelt. ordinare pe cap.
Germania . . .	46.844,926	2.391,399,316 51.05
Englittera . . .	37.064,052	2.401,590,238 64.80
Austro-Ungaria . . .	39.407,041	1.911,809,878 48.51
Spania . . .	17.268,590	875,568,284 50.70
Francia . . .	38.138,545	2.915,474,036 76.44
Italia . . .	29.699,785	1.432,605,788 48.24
Rusia . . .	103.912,640	3.118,904,732 30.01

În România cheltuielile au fost în 1886, de 25 lei pentru un locuitor.

Ar fi interesant, ca să se studieze cu deamănuntul cheltuielile făcute de fiecare stat, căci

se urcă bugetul cheltuielilor, dar' pentru-ce anume servicii se fac cheltuielile ce se fac pentru război și pentru instrucțiunea publică.

Pentru război s'a cheltuit în 1886, în lei:

	Cheltuielile războiului	De cap. de locuitor
Rusia . . .	832.922,480	8.01
Englittera . . .	520.284,885	14.04
Francia . . .	574.758,438	15.07
Germania . . .	494.262,034	10.55
Italia . . .	254.000,754	8.55
Austro-Ungaria . . .	288.296,215	7.32
Spania . . .	132.982,676	7.70

În România, bugetul războiului pentru 1886 s'a urcat la 29.552,760, ceea-ce face 5 lei pentru fiecare locuitor, ear' în Belgia s'au cheltuit 45.617,000 lei, ceea-ce dă peste 8 lei de locuitor.

Relativ cheltuiim mai puțin decât celelalte țări pentru întreținerea puterii armate; totuși, dacă nu ar fi absolut necesitate de a se asigura apărarea țării, negreșit că ar fi de preferit, ca celor 28 milioane cheltuite pentru armată să le dăm o destinațiune mai utilă. Nevoia însă se obligă. Când toată lumea este înarmată, nu se poate cere unei țări ca a noastră să stea cu mâinile încrucișate așteptându-și salvarea intereselor sale dela dreptatea oamenilor! Regretăm încă odată aceste cheltuieli, însă le încuviințăm, căci apărarea țării este mai presus de ori-ce alt interes.

Modul cel mai util de a se întrebuința veniturile statului este întreținerea școalelor și construirea căilor de comunicațiune. Să vedem dar', ce dau școalele principalele state ale Europei:

Țări	Chelt. pentru instruc. pub.	Cheltuielile pe cap.
Francia . . .	145.808,510	3.80
Englittera . . .	135.428,933	3.60
Germania . . .	121.712,952	2.60
Rusia . . .	88.881,192	0.70
Austro-Ungaria . . .	51.352,795	1.29
Italia . . .	33.277,360	1.10
Spania . . .	8.222,317	0.40

România cheltuieste pentru instrucțiunea publică 10.620.760 lei.

În fruntea tuturor țărilor stă Francia; ea face în momentul de față mai mari sacrificii pentru propășirea culturii, și aceasta este o dovadă, că nobila națiune caută să ocupe și în viitor locul distins ce a ocupat în trecut.

Și în această privință România nu este între țările cele din urmă; din contră, relativ cu populațiunea și veniturile sale, ea cheltuieste mai mult pentru școli decât Austro-Ungaria, Italia, Spania și Rusia. Și în adevăr, instrucțiunea publică figurează la noi în bugetul pe 1886 cu suma de 10,620.352. Admitînd populațiunea de 5,300.000 suflete, revine 2 lei de cap.

Este adevărat, că nevoile noastre fiind mai simțite ca în alte țări, a trebuit să sporim treptat bugetul școalelor, și după părerea noastră ar trebui urcat până-ce va atinge cel puțin cifra de 3 lei de cap. Va veni și aceasta, căci Româniilor au conștiință despre folosul învățăturii.

Spre a face față cheltuielilor necesare pentru a efectua construcțiuni de căi ferate și alte lucrări publice; pentru a întîmpina cheltuielile în timp de război, deferitele țări ale Europei au contractat împrumuturi, cari cifrează cu miliardele. Sîntem cu deservire contra înmulțirii datoriilor publice; dorim să vedem, că li se pun o stavilă; caută însă să recunoaștem, că fără acest mijloc multe țări trebuiau să aștepte timp îndelungat spre a pute realiza atâtea îmbunătățiri utile.

Neavînd la îndemână cifre mai recente, vom comunica cetitorului, care era datoria publică a principalelor state în 1879:

	În milioane de lei.
Statele-Unite . . .	10.135
Germania . . .	5.500
Austro-Ungaria . . .	10.541
Francia . . .	20.625
Englittera . . .	19.456
Rusia . . .	15.000
Italia . . .	10.212
Spania . . .	13.125
Olanda . . .	2.050
Belgia . . .	1.155
Danemarca . . .	256
Suedia . . .	300
Norvegia . . .	131
Portugalia . . .	2.062
Grecia . . .	500
Turcia . . .	6.250
Elveția . . .	35

Adecă aproape 118 miliarde și jumătate lei datorie publică, sumă colosală, care apasă bugetele europene.

În România datoria publică se urca, la încheierea anului 1886, la aproape 730 milioane lei. În comparație cu țările mai mici ca Grecia, Portugalia, Belgia, datorim mai puțin; cu toate acestea datoria noastră este îndestul de mare. Ceea-ce ne mîngăie însă este, că ne-am împrumutat pentru a răscumpăra căile noastre ferate și pentru a executa atâtea drumuri de fer și alte lucrări de interes public, a căror utilitate este necontestabilă. Sperăm că de acum înainte vom căuta a nu ne mai împrumuta, dar' a găsi mijloace pentru a ne scăpa cât mai curînd de aceea ce datorim.

Și în această privință ar trebui să imităm, într-un cât ne va fi cu putință, pe Statele-Unite ale Americii. În adevăr, America datoră, după războiul de secesiune, colosala sumă de 2,756,431.571 dolari.* La 31 August viitor această datorie va fi redusă la 1,156.000.000 dolari, adică o împușinare de 1,600.000.000 de dolari sau 8 miliarde de lei. Se mîndresc cu drept cuvînt Americanii, că în douăzeci și doi de ani au putut plăti 8 miliarde lei, ceea-ce reprezintă un amortisment anual de 365 milioane

*) Dolarul valorează 5 lei.

lei. Încă douăzeci de ani, și Americanii nu vor mai datori nici un ban.

La noi datoria publică reprezintă, în cifre rotunde, 137 lei de fiecare locuitor. Este o cestiune, care merită să fie studiată, dacă nu s'ar pute afla o combinațiune financiară, cu ajutorul căreia să putem lichida această datorie în termenul cel mai scurt posibil. Noi credem că da, și vom căuta a ne arăta părerile în această privire. Este adevărat, că datoria noastră se amortisează în parte în fiecare an; însă am dori un mijloc, care să ne permită, ca într'un interval de timp relativ scurt să ne putem scăpa cu deservire de ceea-ce datorim. Să căutăm și vom găsi, cum au găsit Americanii.

Varietăți.

(Tigrul Sarei Bernhardt.) Renunțata artistă a adus din America un tigrul tiner ca o jucărea de salon, pe care se încearcă să-l domesticească, pentru groaza celor cari o încungiușă. Acum câteva zile, pe când se servia dejunul, această fiară sălbatică se aruncă asupra unui servitor, care aducea bucate la masă. Un țipet de durere se auzi: pe mîna victimei se vedeau mai multe picături de sânge. Sara Bernhardt deveni deodată foarte emoționată; dar' în curînd se liniști și luînd capul tigrului în mîna, îi deschise gura cu îngrîjire și apoi, scoțînd un oftat adînc, ca și cum și-ar fi ușurat inima, adăugă:

— Ce fericire! nu și-a stricat nici un dinte! . . .

(La curtea cu jurați.) Președintele: — Unde e domiciliul d-tale?

— Eu n'am locuit nici odată nicăieri.

Președintele se întoarce către al doilea acusat:

— Dar' domiciliul d-tale, d-le?

— În catul al doilea al casei d-lui . . .

Posta ultimă.

Viena, 15 Iulie n. Deputațiunea bulgară a plecat la 1 oară la Ebenthal, castelul prințului de Coburg.

Petersburg, 15 Iulie n. Starea lui Katkov, s'a înrăutățit.

Bombay, 15 Iulie n. Între rebeli și trupele Emirului a fost o luptă; cele din urmă au luptat cu succes făcînd mai mulți prînși.

Serviciul telegrafic

al

„TRIBUNEI”.

Dürnkut, 16 Iulie n. Prințul Ferdinand de Coburg a răspuns deputațiunii bulgare: „Acceptez cu mulțumită actul și rămân credincios promisiunilor și hotărîrilor, pe care în ziua dintîiule-am adus la cunoștința națiunii bulgare. Dacă mi-ar fi permis să urmez impulsurilor inimii, aș grăbi în mijlocul D-Voastre; dar' alesul principe bulgar trebuiesc respecteze tractatele. Această respectare va asigura forța guvernului meu și mărirea și bunăstarea națiunii bulgare. Sperez, că ne va succeda a justifica încrederea Porții, a redobîndi cu timpul simpatia Rusiei, căreia Bulgaria are să-i mulțumească emanciparea sa politică și căreia prin urmare îi datorăm mare mulțumită, și a câștiga aprobarea tuturor puterilor. Conțați la mine și la devotamentul meu, despre ceea-ce sperez că voi putea da dovadă atunci, când aflu de sosit momentul. Curagiu! Înțelepciune! Unire patriotică! D-șeu să binecuvinteze Bulgaria și să-i garanteze un viitor splendid!” — Cu privilegiul banchetului prințul toastă pentru Bulgaria.

Sofia, 16 Iulie n. În cercurile guvernamentale se vorbește, că dacă nu va succeda a aduce pe prințul Cjoberg pe tron, Sobrania va proclama de principe pe Alexandru de Battemberg, pe care îl va substitui regenta, până când acesta sau moștenitorii lui se vor reîntoarce în Bulgaria.

Redactor responsabil: În absența lui Cornel Pop Păcurar: Pompiliu Piposiu.

Economic.

Piața din Sibiu, 15 Iulie Grâu hectolitru 74—80 chilo fl. 5.60 până fl. 6.40, grâu mestecat 68 până 72 chilo fl. 4.40, până fl. 5.20 sâmbura 68 până 72 chilo fl. 3.80 până fl. 4.20, orz 58 până 64 chilo fl. — până fl. —, ovės 40 până 45 chilo fl. 2.10 până fl. 2.50, cucuruzul 70 până 74 chilo fl. 4.30 până fl. 4.70, mēlaiul 78 până 82 chilo fl. 4.— până fl. 5.—, crumpene 68 până 70 chilo fl. 1.40 până fl. 1.60, semēnța de cânepă 49 până 51 chilo fl. 4.— până fl. 4.50, mazerea 76 până 80 chilo fl. 6.— până fl. 6.50, linte 78 până 82 chilo fl. 10.— până fl. 11.— fasolea 76 până 80 chilo fl. 4.— până fl. 5.—, pāsāt de grâu 100 chilo fl. 16.— până fl. 17.—, făină Nr. 3 100 chilo fl. 14.—, Nr. 4 fl. 13.—, Nr. 5 fl. 11.—, slānina 100 chilo fl. 54.— până fl. 58.—, unsorarea de porc fl. 56.— până fl. 60.—, sēu brut fl. 20.— până fl. 22.—, lumini de sēu fl. 36.— până fl. 38.—, lumini turnate de sēu fl. 46.— până fl. 48.—, sāpunul fl. 22.— până fl. 24.—, fēn 100 chilo fl. 1.— până fl. 1.20, cânepa fl. 32.— până fl. 35.—, lemne de ars uscate m. cub. fl. 2.— până fl. 3.—, spirul p. 100 L. % 31 până 33 cr., carnea de vită chilo 40 cr. carnea de vițel 28 până 40 cr., carnea de porc 42 până 46 cr., carnea de berbec 26 până 28 cr., ouă 10 cu 18 până 20 cr.

Cursul pieței din Sibiu

din 16 Iulie st. n. 1887.

Hārtie-monetă romānă	Cump.	8.63	vēnd.	8.65
Lire turcesci	"	11.30	"	11.35
Imperiali	"	10.30	"	10.35
Ruble rusesci	"	1.09	"	1.10

Bursa de Budapesta

din 15 Iulie st. n. 1887.

Rentă de aur ung. 6%	100.40
" " hārtie " 4%	87.80
Imprumutul cāilor ferate ung.	151.25
Amortisarea datoriei cāilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	97.—
Amortisarea datoriei cāilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	127.—
Amortisarea datoriei cāilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	115.50
Bonuri rurale ung.	104.25
" " cu cl. de sortare	104.25
" " bānățene-timișene	104.25
" " cu cl. de sortare	104.25
" " transilvane	104.75
" " croato-slavone	—
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	100.25
Imprumut cu premiu ung.	123.—
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	123.—
Rentă de hārtie austriacă	81.40
" " argint austriacă	83.—
" " aur austriacă	113.—
Losurile austr. din 1860	136.50
Acțiunile băncii austro-ungare	860.—
" " de credit ung.	286.75
" " austr.	282.10
Scrișuri fonciare ale institut. de cred. și ec. Albina	102.—
Argintul	—
Galbeni împărătesci	5.92
Napoleon-d'ori	10.02
Mārcei 100 imp. germane	62.15
Londra 10 Livres sterlingi	126.70

Bursa de Viena

din 15 Iulie st. n. 1887.

Benta de aur ung. 6%	—
" " hārtie " 4%	101.55
" " hārtie " 5%	87.50
Imprumutul cāilor ferate ung.	151.40
Amortisarea datoriei cāilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	97.30
Amortisarea datoriei cāilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	127.—
Amortisarea datoriei cāilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	115.50
Bonuri rurale ung.	104.50
" " cu cl. de sortare	104.30
" " bānățene-timișene	104.50
Bonuri rurale ung. cu cl. de sortare	104.30
" " transilvane	104.40
" " croato-slavone	104.50
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	100.—
Imprumut cu premiu ung.	122.80
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	122.75
Rentă de hārtie austriacă	81.50
" " argint austriacă	83.15
Rentă de aur austriacă	113.20
Losuri austr. din 1860	137.—
Acțiunile băncii austro-ungare	890.—
" " de credit ung.	282.60
" " austr.	277.50
Argintul	—
Galbeni împărătesci	5.96
Napoleon-d'ori	10.02½
Mārcei 100 imp. germane	62.10
Londra 10 Livres sterlingi	126.50

Publicațiune.

Tērgul de țeară cel mai aproape al „St. Ilie“ în comuna B-Lipova, comitatul Timișorii, se va ține în 31 Iulie a. c. st. n.

Tērgul de vite însă se va începe cu 2 zile mai înainte.

Lipova, în 5 Iulie 1887.

[470] 1—3

Antistia comunală.

Un învățacel

din casă bună, de 15—16 ani, cunosător de limbile țerii se primesce în neguțătoria cu negoț mixt a lui

S. B. Poppovits

[468] 3—3

Lugoș, piața principală 9.

Schimbare de local.

Prima fabrică de casse ardeleană

A. G. ÖSZY,

ce stă în deplina exploatațiune, e provădută cu cele mai noue mașine auxiliare, și e premiată la expoziția regnicolară 1885 din Budapesta, aduce p. t. publicului la cunoștință, că dela **1 Iunie a. c.** și-a transferat **localul de fabrică** din Neustift în

Strada Poplăcii Nr. 39și că **depositul** se află în **Strada Cismădiei Nr. 30.**

Fabrica se recomandă totodată pentru pregătirea de **telegrafe de case, signale electrice**, mai departe pentru primirea a **ori-ce soiuri de lucrări tehnice și reparaturi** sub garantarea celei mai solide executări cu prețuri foarte moderate.

Basat pe încrederea, cu care am fost întâmpinat de un lung șir de ani încoace atât din partea p. t. publicului local, cât și a celui din afară, nutresc cele mai bune speranțe, că voi fi împărțit de ea în aceeași măsură și pe viitor prin comande dese, și eu mă voiu nisui totdeauna a corespunde în chipul cel mai bun tuturor dorințelor și recerințelor în toate direcțiunile.

Sibiu, 8 Iunie n. 1887.

Cu stimă

A. G. Öszy,

prima fabrică de casse ardeleană.

[469] 2—4

Publicațiunile „Cancelariei Negruțiu“

în Gherla — Sz.-Ujvár — Transilvania.

[467] 5

„**Amicul Familiei.**“ Diar beletristic și enciclopedic-literar cu ilustrațiuni. Cursul XI. — Apare în 1 și 15 și a luni în numeri câte de 1½—2½ coale cu ilustrațiuni frumoase; și publică articoli sociali, poesii, romane, suveniri de călătorie ș. a.; — mai departe tractează cestii literare și științifice, cu reflexiune la cerințele vieții practice; apoi petrece cu atențiune vieța socială a Românilor de pretutindenea, precum și a celorlalte populațiuni din patrie și străinătate; și prin umor dulce și satiră aleasă nisuesce a face câte o oară plăcută familiei strivite de grijile vieții; și preste tot nisuesce a întinde tuturor indivișilor din familie o petrecere nobilă și instructivă. — Prețul de prenumerațiune pe anul întreg e **4 fl.**, pentru România și străinătate **10 franci** — lei noi, plătibili și în timbre postale.

„**Preotul român.**“ Revistă bisericească, scolastică și literară. Cursul XIII. — Apare în broșuri lunare câte de 2¼—3¼ coale; și publică articoli din sfera tuturor sciințelor teologice și între acestia mulțime de predice pe Dumineci, sērbători și diverse ocașuni, — mai departe studii pedagogice-didactice și științifice-literare. — Prețul de abonament pe anul întreg e **4 fl.**, — pentru România **10 franci** — lei noi, plătibili și în bilete de bancă și în timbre postale.

Poterea amorului. Novellă de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețul 20 cr.

Idealul pierdut. Novellă originală de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețul 15 cr.

Opera unui om de bine. Novellă de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețul 15 cr.

Fântāna dorului. Novellă populară de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

El trebuie să se însoare. Novellă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțiu. Prețul 25 cr.

Branda sau nunta fatală. Schiță din emigrarea lui Dragoș. Novellă istorică națională. Prețul 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioan Tanco. Prețul 30 cr.

Probitatea în copilārie. Schiță din sfera educațiunii. După Ernest Legouvē membru al academiei franceze. Prețul 10 cr.

Herman și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantin Morariu. Prețul 50 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragedie în 5 acte, după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragedie în 5 acte, după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Petulantul. Comedie în 5 acte, după August Kotzebue tradusă de Ioan St. Șiușuțiu. Prețul 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută în salele gimnasiului din Fiume prin Vincențiu Nicora prof. gimnas. — Cu portretul M. S. Regina Romāniei. Prețul 15 cr.

Poesii, de Vasiliu Ranta-Buticescu. Un volum de 192 pagini, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețul redus (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Trandafiri și vioarele, poesii populare culese de Ioan Pop Reteganul. Un volum din 14 coale. Prețul 60 cr.

Tesaurul dela Petroasa sau Cloșca cu puile de aur. Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Prețul 20 cr.

Apologie. Discusiuni filologice și istorice maghiare privitoare la Romāni, învederite și rectificate de Dr. Gregoriu Silași. — Partea I. Paul Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Șincai. Prețul 30 cr.

Renascerea limbei romānesce în vorbire și scriere învederită și aprețiată de Dr. Grigoriu Silași. (Op. complet.) Broșura I, II și III. Prețul broș. I, II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Toate trei împreună costau 1 fl. v. a.

Biblioteca Săteanului român. Cartea I., II., III., IV. cuprind materii foarte interesante și

amuzante. Prețul la toate patru 1 fl., — câte una deosebi 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprinde materii foarte interesante și amuzante. Prețul 30 cr.

Colectă de rețete din economie, industrie, comerț și chemie pentru economi, industriași și comercianți. Prețul 50 cr.

Economia pentru scoalele popor. de T. Roșiu. Ed. II. Prețul 30 cr.

Îndreptar teoretic și practic pentru învățământul intuitiv în folosul elevilor normali (preparandiali), al învățătorilor și al altor bărbați de școală de V. Gr. Borgovan, profesor preparandial. Gherla. Imprimăria „Aurora.“ 1885. Prețul unui exemplar cu porto francat 1 fl. 80 cr. v. a. Devisa acestui op e: „Tot ce putem arăta, să arătam pruncilor!“ și în literatura noastră pedagogică abia aflăm vre-un op întocmit după lipsele scoalelor noastre în mēsură în care este acesta! pentru aceea îl și recomandăm spriginirii publicului român mai ales directorilor și învățătorilor ca celor în prima linie interesați.

Spiciure din istoria pedagogiei la noi — la Romāni. De Vas. Gr. Borgovan. Prețul 30 cr.

Manual de gramatica limbei romāne pentru scoalele populare în trei cursuri de Maxim Pop, profesor la gimnasiul din Năsēud. — Manualul acesta este aprobat prin înaltul minister de culte

și instrucțiune publică cu rescriptul de datul 26 Aprilie 1886 nrul 13193. — Prețul 30 cr.

Nu mē uita. Colectiune de versuri funebreale, urmate de iertăciuni, epitafii ș. a. Prețul 50 cr.

Cele mai ieftine cărți de rugăciuni:

Mărgăritarul sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericesci foarte frumos ilustrată. Prețul unui exemplar broșurat e 40 cr., legat 50 cr., legat în pānză 60 cr., legat mai fin 60, 80, 90 cr., 1 fl., în legătură de lux 1.50—2.50.

Micul mărgăritar sufletesc. Cărticică de rugăciuni și cântări bisericesci — frumos ilustrată, pentru pruncii școlari de ambe sexe. Cu aprobarea jurisdicțiunii sup. bisericesci. Prețul unui exempl. broșurat e 15 cr., — legat 22 cr., legat în pānză 26 cr.

Cărticică de rugăciuni și cântări pentru pruncii școlari de ambe sexe. Cu mai multe icoane frumoase. Prețul unui exemplar trimis franco e 10 cr.; — 50 exemplare costau 3 fl.; 100 exemplare 5 fl. v. a.

Visul Prea Sāntei Vergure Maria a Nāscătoarei de D-șeu urmat de mai multe rugăciuni frumoase. Cu mai multe icoane frumoase. Prețul unui exemplar spedit franco e 10 cr., 50 exemplare 3 fl., 100 exemplare 5 fl. v. a.

Tot acolo se cumpără ACȚIILE TUTUROR institutelor de credit și economii și se schimbă cupoanele acelorora cu trei luni înainte de scadența lor.